

Zas Latweefchu draugs.

1846.

24. Jan.

4ta
lappa.

Zas wezs ustizzams mahzitajs Leischu semmê
un winna audseknis Jahnis.

Trefcha, beidsama nodakka.

Rattolu mahzitajs fazzija us to muhsu Jahnam ta: „Kas tew to fazzijis, ka mehs Rattoli to Kungu Jesu tik mas zeenijam? — Tee irr melli ween!“ — Bet Jahnis atbildeja: „Es pee sawa mahzitaja arri daschas Rattolu grahmatas laffijis, un no tahm to sinnu. Juh's arri paschi, zeenigs mahzitajs, to man mahzijuschi; jo tanni Rattolu luhgschanas grahmatâ, ko juh's zitteem Latweefcheem dahwajeet, kad schee Rattolu tizzibu usnehme, es par leelaku puffi atraddis luhgschanas us schahdeem tahdeem swehteem, tikpatt wihreem, tikpatt seewahm, un par masaku puffi ween luhgschanas us to weenigu veeluhdsamu Kungu un Pestitaju.“ — „Tad tu laffijis tahs grahmatinas, ko Latweefchi no mums dabbu?“ — ta mahzitajs preezigs praffija — „Woi tahs naw labbas grahmatas? woi no tahm ne-essi mahzijeos, ka Rattolu tizziba gan drihs tahda patte, ka Lutera tizziba?“ — „Ar par tahm grahmatahm jel nerunnajeet!“ — Jahnis atbildeja. „Ar tahm gan warr peewilt tuinschu zilweku, kas

nedf sawu, nedf Kattolu tizzibu nepasihst! manni ne-
 peewilseet. Woi tad juhs eeksch tahm gramatahm
 wiffas Kattolu mahzibas eelikkuschi? Woi juhs tur
 gan arri tahdas Kattolu mahzibas, kas Lutera-tiz-
 zigeem wiffai reebigas irr: tahs, ka buhs bildes un
 swehtus zilwekus peeluhgt un pagohdinaht, ka buhs
 garweht un wehl zittas par ahrischkigu darboscha-
 nu, tik ar pufe-plehstu wahrdinu sawas grama-
 tas peeminnejuschi? Kapehz laudim skaidri nesaf-
 kajt, ka hda tizziba jums irr? Kapehz ta ar wil-
 teem nabbagas dwehseles fajauzeet?" — Mahzitajs
 kahdu brihdi nesinnaja, ko Jahnim atbildeht; tad
 winsch sazzija: „teesa gan, ka tannis gramatinas
 wiffas Kattolu mahzibas naw eeliktas; bet mehs
 to darrijuschi pehz ta Apustula pamahzifchanas,
 ka behrneem naw ja-dohd stihrs ehdeens, bet pa-
 preeksch peens ween.“ — „Sakkait labbaki:“ — ta
 Jahnis atbildeja, „juhs bihstaitees, ka no Lutera
 draudsehm ne weens pee jums nenahks, un nedoh-
 sees juhsu tizziba, kad teem skaidri sazziseet, kahda
 juhsu tizziba ihsten' irr; jo tad ikkats atsihtu, zik
 eeksch juhsu tizzibas leekas zilweku mahzibas, kas
 Deewa wahrdeem skaidri pretti. Menemmeet par
 taunu, zeenigs mahzitajs, ka es jums weenu leetu
 praffischu: kapehz juhs zilwekeem Deewa rakstus
 leedseet, fur taf tee ihsti un skaidri Deewa wahrdi
 eekschâ?“ — „Tee Deewa raksti“ — ta mahzitajs
 atbildeja — „preeksch mahzitajeem ween, ne preeksch
 wisseem draudses lohzeekteem, tapehz ka tee raksti
 daschkahrt gruhti saprohtami, un tahdus zilwekus,
 kas dsittaki un augstaki naw ismahziti, tik fajauz
 ween.“ — „Mihlajs mahzitajs,“ Jahnis sazzija,
 „taf tee Apustuli sawas gramatas naw rakstiju-
 schi us mahzitajeem ween, bet us Keemeru, Korin-
 teru, Galateru un zittahm draudsehm, un pee pir-

mahm draudsehm wissu-wairak peederreja semmi,
 nemahziri laudis. Woi tee Apustuli labbaki ne-
 buhs sinnajuschi, kas preeksch dwehselehm labba
 un swehtiga barriba, un ko laudis warr saprast
 un ko newarr saprast?" — „Mehs Rattoli ween
 bibbeli neleedsam lassifchanai, arri zittas tizzibas
 mahzitaji to darra; bet ta jau juhs Lutera=tizzigi
 few allasch turrait par wiss-gudrafeem.“ — „Ta
 naw muhsu gudriba;" Zahnis atkal fazzija, „ta irr
 ta Kunga un winna Apustulu gudriba, un kaut
 arri wissa pasauale leegtu bibbeli lassifht, mehs pa-
 saulei neklausam, bet tam Pestitajam, tam sweh-
 tam Deewa dehlam, kas ar skaidreem wahrdeem
 irr fazzijis: meklejeet rakstos!" — Mahzitajs, ka
 apskaites par Zahna drohscheem wahrdeem, fazz-
 zija tam pretti: „Un kahds labbums jums tad irr
 no juhfu bibbeles? ko no tabs jau labba esseet ee-
 mantojusch?" — „Woi par Deewa wahrdu lab-
 bumu un dahrgumu man buhs wehl mahzita ju
 mahziht?" — ta Zahnis fazzija: „Mehs turram
 sawu bibbeli par to wiss-leelaku mantu, ko ween
 no Deewa dabbususch. No bibbeles atkal Lutera
 draudse to Pestitaju atraddusi un atdabbujusi, ko
 Rattoli zilwekeem ta ka bij' paslehpusch, jo wissas
 bibbeles ferde un kohdols irr Kristus, par ko Pah-
 wils fakka: ja jums Kristus, tad jums wissas leetas.
 No bibbeles mums nahk wissa atsichschana, tabs
 wiss-faldakas eepreezinaschanas, tabs wiss-spehzi-
 gakas pamohdinaschanas un ustaisichanas; no bib-
 beles mehs sinnam, ka muhsu tizziba nestahw us
 kaut kahda zilweka wahrdeem, bet us to pamattu,
 ko tee Praweeschi un Apustuli paschi likkusch un
 eeksch ka Kristus irr tas stuhra akmins. Kad
 juhfu tizziba un kaut kahda tizziba nestahw dibbi-
 nata un ustaisita us Deewa wahrdeem, tad ta stahw

Èa uf smiltim un newarr pretti turretees, kad wehtra un uhdens pluhdi tai lauschahs wirsù; bet kad es tizzu Deewa wahrdeem, tad es stahwu nekustams un neschaubidamees, itt Èa afmina kalns, tad es meerigs warr buht dsihwojoht un nomirstoht; jo mans Pestitajs fakka: debbess un semme suddihs, bet manni wahrdi ne suddihs." —

Woi nu tas Rattolu mahzitajs wairs nesin-naja, Èa Zahni pee sawas tizzibas labbinah, woi wairs to negribbeja, tapehz, Èa bij' nomannijis, wissa runnaschana effoht pa welti; winsch no schahs reises ne wahrdu wairs winnam ne-usbildeja. Tschetras neddetas wehl Zahnis spittali palikke, tad tik labbi bija atspirdsees, Èa warreja uf zettu dohtees. No wissas firds par kohpschanu pateizis, winsch no spittala aifgahje, Èur pufs-gaddu bij gullejis. Steigdamees nu steidsahs, pee sawu mihlu mahzitaju un maifes-tehwu tikt, — bet mahzitaja muischâ wissu faimi atradde eeksch leelahm behdahn: wezs mahzitajs preeksch 2 neddelahm jau bij' apraktis. Tajs leelas behdas par draudses behrneem winnu bij' nonahwejuschas; jo gan drihs puffedraudse bij sawu tizzibu un wezzu gannu atstahjusf un Rattolu tizzibâ cedewusees; un preeksch scheem jau tur Rattolu basnizu taifija. Zitti no scheem nabbageem jau bij tà Èa dohmigi palikkusch, tapehz, Èa no teem labbumeem, Èo bij zerrejusch, ne Èo nebij dabbujusch, bet zitti tohs wehl stipri gaidija un ar to preezinajahs, Èa nahkoschâ gaddâ wiss winneem tikschohht rohka. — Par tizzibu ne Èo nebehdaja, jo Rattolu mahzitaji bij fazzijusch, Èa eeksch tizzibas gan drihs wiss pa wezzam palikkshohht, Èa tajs paschas grahmatas patureschoht, arri tahdu paschu Deewa-kalposchanu

un tà pr. Zähnig nogahje us Kapfehtu, fur wezzu mahzitaju bij glabbajuschi, mettahs pee winna kappu semmê un farwu nofkummuschu firidi atweeglinaja, raudohht un Deewu luhdsobt. Nu winnam nabagam nebija, fur farwu galwu nolift; jo pee brabli, kas winnu gan drihs buhtu nokahwis, un pats bij eedeweës Kattoku tizzibâ, negribbeja eet. Bet winnam bij Deews, un winnam bij gan. Schinnî puffê, lai gan tè bij dsimnis un audsîs, firids winnam ne lahwe palift; tapehz tahs drehbes, kas winnam bij, falaffijis, nehme speeki rohkâ un gahje us Kursemmes puffi. Tas Kungs winnam gahje lihds, tà ka pehz weetas un maifes ilgi nebij jamfle. Weenâ Kursemmes draudse ffohlmeisteris nu patt bij mirris; Zähnig tur nogahje, un Deews mahzitajam, kâ arri draudjei labbu prahtu dewe, ka winnu peenehme par ffohlmeisteri. —

Peepadefmits gaddus winsch schinnî weeta ar wissu ustizzibu bij strahdajis, tad nehmahs atkal us Birschu muischu eet, farwus raddus apraudsibt un paluhkorees, kâ laudis, fo winsch wissus kâ farwus brachtus wehl mihleja, tur dsihwojoht. Winsch taisni brauze us Uhdra mahjahm, fur brablis Pehteris bij' par saimneeku; jo kâ tahrys winnam weenumehr firidi bij graudis, ka ar farwu brabli nebij sagahjees un tam nebij peedewis, fo tas launu winnam bij darrijis. — Istabâ lehnem eegahjis, redseja brabli us gultas fehsham; bet tik ka to wehl warreja pasibt, tahds flitks tas bij palizzis. Brablim flahht fehdeja winna dehls, gauschi raudadams. Saimneeks sazzija us to dehlu: lassî wehl weenreis, kas stahw Matteiisa stahstôs 12, 31. 32. — Dehls lassija: „wiss grehks un saimoschana zilwekeem taps peedohta, bet ta saimoschana prett to Garru zilwe-

keem ne taps peedohta. Un kas fo runna prett ta zilweka dehlu, tam tas taps peedohts; bet kas fo runna prett to swehtu Garru, tam netaps peedohts neds schinni, neds nahkofschâ laikâ.“ — Nu Vehteris brehze: es to swehtu Garru sailmojis un prett to runnâjis, kad es Kattolu basnizâ to Luterâ tizzibu noswehreja par netaisnu un wiltigu, lai gan sinnaju, ka ta bij ta taisna un pateesiga, lai gan to pee eeswehtischanas bij apwehrejis; es sailmojis to swehtu Garru, kad Kattolu tizzibu apwehreju par taisnu un ihstu tizzibu, lai gan no tabs ne fo nesinnaju; — es pasuddis! es pasuddis! mans grehks newarr tapt peedohts ne schinni, ne winnâ pasfaulè! — Laffi wehl, dehlè, fo Deems sazzija us Rainu, kad tas Ahbeli bij' nokahwis. — PuiSENS atkal laffija, raudadams: „tas Kungs sazzija: fo effi tu darrijis? tawa brahta affinu bals us man brehz no semmes. Un nu nolahdehts effi tu no semmes. . . .“ „Es tas Rains!“ tà tehws atkal brehze; „es zaur behdahm sawu wezzu mahzitaju nokahwis; es tas Rains! es sawu brahli Zahni nokahwis; es esmu nolahdehts no Deema, — — raugi, raugi, elle jau atpleht sawu rihkli prett manni; wels ilgaki negribb gaidiht us sawu laupijumu. Es nahku, es jau nahku!“ — Un nu winsch uslehze no gultas, skrehje Zahnim, kas kâ apstulbis pee durwim stahweja, garram, un pa durwim ahra. Brehkdami un klegdami, Zahnis un tas dehlè skrehje winnam pakkat; bet winsch jau bij' akkâ eegahsees. — Gan tubliht winnu iswilke ahra, bet gars jau fenn no meesahm bij' atstahjees. —

Leels lauschu pulks bij' faskrehjis, wezzi un jauni; wisseem trihzeja meesa un kauli, redsoht, kas schè bij' notizzis. — „Keklesim eepreezinashanu pee ta Kunga;“ tà Zahnis. us scheem sazzija, —

„dseedasim kahdu perschinu!“ — Winesch dseedaja, bet ne weens nedseedaja lihds; zitti gan rohkas salikke un klausijahs, zitti smeedamees gabje prohjam. „Kahds gars taggad schè walda!“ tà Jahnis sazzija, gauschi nobehdajees. — „Nahzeet, mih-tajs lungs, es jums to isstahstischu,“ — tà sazzija wezs wihrs us Jahni, fatwehre winna rohku un aiswedde winnu us zittu mahju. „Al, kà manna firds palikke kustinata, kà affaras man no azzim birre,“ — tà wezzihts schè sazzija us Jahni, „kàd juhs to jauku perschinu dseedajeet, fo preekschlaikà es arr' dauds reisehin ar saweem behrnneem dseedajis.“ „Un kapeh3 taggad wairs tà nedseedajt?“ Jahnis praffija. — „Kamehr mehs Kattolu tizzibà, muhsu preesteri to mums aisleeguschi.“ — „Jums aisleegts dseedabt? jums aisleegts Deewu peelubgt?“ — tà Jahnis sauze, no krehfla uslehdams. — Wezzajs sazzija: „muhsu preesteri fakka: tahs dseefmas un tahs meldinas taifitas no tahdeem zilwekeem, kas pee leefas un wiltigas Lutera tizzibas turrabs; tapeh3 Kattolu zilweks tahs nedrihkt muttè nemt.“ „Bet Kattolu preesteri jums taf sohlija, ka juhs sawas wezzas grahmatas paturreseet?“ — „Sohlija gan,“ wezzajs sazzija, „lai mehs winneem jo labbaki padohtohs, bet neturreja sawu sohlichanu. Papreeksch mums pawehleja, wiffas bihbeles, kas mums rohka, winneem isdoht, tapeh3 ka bihbeles wahrdi gruhiti effoht saprohtami un no teem wiffas wiltigas mahzibas pasaulè effoht zehluschahs. Dseefmu grahmatas un spreddiku grahmatas mums wehl atstahje un arri palahwe, ka Kattolu basnizà no tahm dseedajam un tahs lassijam, bet peh3 pahri gaddeem to arri aisleedse, un taf zittas labbas, der-rigas grahmatas mums nedewe winnu weetà.“ „Al juhs nabbagi zilweki!“ Jahnis sazzija. — „Tas irr

taifniba, mißlajß kunge,“ — tà wezzajß atbildeja — „mehß wiffai nabbagi un noschhlojami zilweti. Mums wezzeem wiffseem kà ugguns degge firdi, tà arri tam nabbagam, kas nupatt affkà eegahsehß, ka mehß to mißlu Lutera tizzibu, fur mums tik faldaß, dahrgaß gannibaß bij, atstahjufchi, un wiffß meers un preeßß no mums irr atstahjees. Mehß kà Fuhdaß laiziga labbuma dehl sawu Kungu nodewam, un no laiziga labbuma ne fo nedabbujam, turpretti few wehl leelaku gruhtibu uskrahwam, ka preeßß Kattoku mahzitaja dauds wairak dohschanas, ne kà preeßß Lutera mahzitaja. Mufu behrni usaug bes wiffaß mahschanas, tà ka taggad rettu behrnu atrohd, kas mahß lassihß jeb Deewu lubgt. Deewa wahrduß ne fur pee mums nedabbu dsirdeht; jo basnizà mahzitaji gan drißß zittu ne fo nedarra, kà ween kwehpina un flaita kahduß pahtaruß un pawehl mums preeßßß bildehm fwezzeß dedsinahß, krustu miest un wiffaß gaweschanas zeeti turreht. Un mehß wehl sinnam no wezzeem laikeem, no wezzaß mantas, ka Deewß naw gohdajams ar laut kahdu ahrischßfigu kalposchanu; mehß wezzi wehl sinnam, ka Deewß irr gars un to bußß pecluhgt garrà un pateesibà. Mufu dwehfeles zeesch baddu, af breeßnigu baddu! Ko mums dohd, zits naw kà drabbini un sehnaßß, un tapehß arri wiffa palaischana un neleetiba, sagschana, dserschana, neschßhßstiba un arri truhkums un nabbadßiba no gaddu gaddeem eet leelumà.“ — Tà wezzajß runnaja, un runnajoht affaras birre no winna waiga. Fahnis par tahdu behdu wehstiraudaja lihds, un zil warreja, melleja winnu eepreezinahß. Wezzajß fazzija: af, mehß paschi tahdu pohstu few pelnijuschees zaur sawu netizzibu un nepaklanßschanu! Wezß mahzitajß, kad ta fajulschana zehlahß, deewßgan mahzija un luhdse, bet mehß negribbejam winna wahrduß peenemt. Nu mums ta makfa. Deewa wahrdi pateesi fakfa: Deewß nelee-kahß peefmeetees; fo tas zilweßß sehj, to paschu winsch plaus. Mehß us to meefu sehjufchi, nu mehß no meefas to samaitaschanu plaujam.

Ur behdigu firdi Fahnis wezzam wihram dewe „ar Deewu!“ un steidsahß affkal prohjam no schahß puffes, fur ta Kunga sohðiba wiffur bij redsama. Winsch no jauna apnehmahß ar Josui: es un mans namß — mehß kalposim tam Kungam!

— — nn.

(Schis stahßß us tahm 3 lappahm fewischki dabbujams pee mums un makfa 5 kap. fudr.)

Brihw drißkeht. No Widsemmes General-gubbernementes puffes:
Dr. C. E. Napierßky.

Latweeschu drauga

p a w a d d o n s

pee № 4.

24. Januar 1846.

Apzerreschana par to, kà Ahbraäms irr mirris un no saweem behrneem aprakts.

(Par pabeigu tahm 17 zittahm apzerreschanahm, kas atraddahs pehrn un aispehrn schinnis lappäs.)

Kungs, stiprajs, firdschehligajs Deews, kad winna nahs, ta stundina, kur mums buhs ja-aiseet pee tewim, tad dohd' mums meerâ aiseet; palihdsi mums aiseet apraudateem, lai eet mums us kappeem pakkat pateizibas affaras un wehleschanas us wissu labbu. Lai tawa scheblastiba peemihht pee mums, kad muhs sahrzinâ eeliks un kad no pihschleem mums buhs ja-zeltahs abrà, zaur to spehku, ar to tu usmohdinasi wissus, kas semmes flehpti dufs. Amen.

Lassim 1mas Mobsus grahnatas 25tâ nodakâ, no 7ta lihds 10tu perschinu, un pahrdohmasim, Kà Ahbraäms irr mirris un no saweem behrneem aprakts.

Tas Deewa spreedums paliks muhschigi: No semmes tu effi nemts un par semmi tewim buhs palikt; fataisees, zilweks, jo tu ne dschwosi, tu mirdams mirsi. Tu ne effi swehts bijis wissâ sawâ dschwibas laikâ, tewim irr jazeesch un ja-ness tas sohds par saweem grehkeem. Darbojees, zil un kà tew patihk, tew nu irr ja-zihnahs ar zilweka beidsamo eenaidneeku, ar to nahwi. Tewim irr jazihnahs. Zilweks sargaida nahwes stundinu; jeb schi nahwes stunda tam usnahk, kad Deews, tas Kungs, tam scho stundinu spreedis. Dascham nahwe

usnahk, wehl appaksch mahtes firde=weetinas buh=
 damam; mas fo tas behrninsch irr eelehzees ap=
 paksch mahtes firde=weetinas, tē jaw ta dschwiba
 atkal iseet no winna! Zits mas fo no mahtes kruhts
 meefat barribinu dabbujis pawilkt, zits mas fo kahdu
 laizinu dabbujis ehst ar mahti no weenas blohdi=
 nas, zits behrna, zits wihra un feewas, zits firm=
 galwa deenas aiseet to zettu us muhschibu. Wis=
 fas schihs leetas irr brihnischkas preeksch muhsu
 azzim. Zilweks us to jautaschanu: „ka labb ta?“
 ne jehds farwadi atbildeht, kà ar teem wahrdeem:
 woi tu ffaudi tam Kungam, ka winsch katru ai=
 zina tai stundâ, kad tam gribbahs? Woi tam
 Kungam ne buhs wakkâ ar farwu mantu darriht,
 kà tam patihk? Woi winsch ne warr eesahkt pee
 teem pehdejeem, un scheem doht tahdu paschu algu,
 kà teem pirmeem? Tas nahk no ta Kunga, un
 kas no ta Kunga nahk, woi tu gribbi to fazzihht
 launu un ne par labbu? Ko tu fakki, zilweks:
 schis irr ilgu un tas irr ihfu laizinu dschwojis?
 Kas irr ilgs laiks, un kas irr garsch laiks preeksch
 Deewa, ta Kunga? Woi tu ne sinni, ka tuhkstohsch
 gaddi irr preeksch ta Kunga kà weenas nakts wak=
 tis, irr preeksch ta Kunga kà ihfuihsajs brihtinsch.
 Tu ffaiti deenas garrumu pehz faules un meh=
 nefs lehkschanas, pehz mehnefs un faules no=ee=
 schanas un pehz deenas gaismas; — bet woi tad
 faule un mehnefs arri dabbu no=eet, arri dabbu
 eeksch saweem paslehpteem kambareem gulbinatees
 preeksch Deewa azzim? Woi tad preeksch Deewa
 ta tumfiba naw tik pat labbi gaischa, kà ta gai=
 sma? Tu fakki no kahda zilweka, kas mirris: nu
 irr beigts, nu dschwibai beigas, bet fo fakka tas
 raksts? Tas raksts fakka, Salamana grahamatâ:
 (5, 15.) Ta zerriba to besdeewigu irr kà pihschli

no wehja isputtinati, un kà smalkas puttas no wehtras waijatas un kà duhmi no wehja aisdsihtti, un kà kahda zilweka peeminneschana, kas tik weenu deenu weesis bijis; tà aiseet ta besdeewiga zerriba, bet tee taisni dsihwohs muhschigi, un eeksch ta Runga irr winnu alga, un tas Wissu=augstakajs par teem gahda. Un atkal: (3, 1.) To taisnu dwehseles irr Deewa rohkà, un ne kahda mohziba tohs ne aiskarr! Winnu aiseeschanu turr par samaitaschanu, bet tee irr meerà. Un Kristus fakka: Kas eeksch mannim tizz, tas dsihwohs, jebschu tas gan mirtu. Un Pahwils mahza: (Korinteru gr. 15, 21. 22.) Kà zaur weenu zilweku ta nahwe irr, tà arridsan irr zaur weenu zilweku to mirronu augscham=zelschana. To tà, kà eeksch Uhdama wiffi nomirst, tà patt arridsan eeksch Kristus wiffi taps dsihwi darriti. Tad nu pehz teem raksteem, fur mehs redsam zilweka dsihwibai beigas, tur Deewos ne reds beigas; fur mums ta beidsama stundina rahdahs buht, tur Deewam naw ta beidsama, neds arri ta pirma stundina. Preeksch muhsu azzim ta nahwe darra dsihwibai gallu; preeksch Deewa azzim tà newaid wifs, un preeksch ta tizziga zilweka azzim arri tà naw. Tee pagani, kam zerribas newaid, tee apraud sawa tuwaka lihki, kà panihkuschu un isnihkuschu leetu; teem zerribas newaid to paschu atkal dabbuht redseht. Za labb, kad pee teem paganeem wihram mirst seewa, jeb seewai mirst wihrs, un tee salikkuschi mallas tschuppu, fur fadedsinaht ta nelaika trubdus, tee, kas paleef dsihwi, ta atraitne, tee behrni, tad arri lezz tannis uggunis eekschà un arri fadedsinajahs, ta labb ka teem zerriba us muhschibu naw, ta labb ka pee winneeem ta nahwe naw aprihta zaur to dsihwibu, kas irr eeksch Jesus Kristus. Pee Uh-

braäma, fo Deewß sewim bija isredsejees par swehtu rihku, sawu swehtu wahrdu laist laudis, ne bija wis ta tizziba: dsihwß sunß effoht labbakß, ne kà nosprahdsis lauwa, kà Salamans to sakkä. (Mahz. gr. 9, 4.) Dsihwiba irr labbaka, ne kà mirschana; pee ta tizziga Ahbraäma un pee winna behrneem schi tizziba ne bija wis. Winni tizzeja mirronu augfcham-zelschanu, winni tizzeja, ka pehz schi ihfa dsihwibas laizina jauna dsihwoschana eefahksees. Za labb Moshus rakstijis: Ahbraäms islaide to dwehfeli, 175 gaddus wezß, un nomirre labbâ wezsumâ, wezß un gan dsihwojis, un winsch tappe saweem laudim peepulzinahß. — Schoß wahrduß: „Ahbraäms tappe saweem laudim peepulzinahß,“ schoß wahrduß ne warr tã saprast: Ahbraämu peelikke bedrê saweem laudim klahß, jo tas naw notizzees. Ne kur ne stahw bihbelê peewilßß, ka taß tihrumâ, fo Ahbraäms bija pirzis no Etta behrneem, arri zits kas buhtu guldinahß woi paglabbahß, kà tikween Ahbraäma seewa Sahraï. Za nu toß wahrduß: „Ahbraäms tappe saweem laudim peepulzinahß“ tikween gribbetu us to sihmeht, ka Ahbraäms sawu kauschu lihkeem kluis blakkam guldinahß, tad Moshum bija tã wilkt to rakstu: Ahbraäms kluë sawai seewai peepulzinahß; bet bihbelê irr lassams: winsch kluë saweem laudim peepulzinahß. Schis wahrds israhda, ka schi peepulzinaschana naw sihmejama us to sapulzinaschannu, kas lihkeem irr appaksch semmes, bet us to sapulzinaschannu, kas teem mirruscheem irr winnpuß kappa, kas teem taisneem, tahm taisnahm dwehselem irr debbestis, tur eeksch tahß draudsißas to swehtu. Zur Ahbraäms kluë nolikßß, 175 gaddus dsihwojis scheid semmes wirfû, pahrbaudihts eeksch sawas tizzibas daudsfahrtigi, un atrastß Dee-

wam patihkams un Deewam peenemmigs. — Wina
na dehli, wiffi Abbraäma behrni wezzo Abbraämu
pawaddija us kappeem, un to lihki likke blakkam
fawai mahtei, Abbraäma mihtai seewai Sahrai,
nahwes meedsinu tur pagulleht, lihds kamehr Deews
tohs atkal fawesttu kohpâ, tur tai sapulzinafchanâ
to Deewa behrnu, to Deewa lauschu, to Abbra-
äma lauschu, tur fur Noas, tas deewa-bihjigajs,
fur Melkisedeks, tas meera-leelskungs, fur tee bija
aisgabjuschi, kas tam Rungam bija dsihwojuschi
semmes wirsü. Tur irr tas Abbraäma flehpis,
tur irr ta filta, ta patihkama, ta fwehta, ta jauka
weetina, fur tai zilweka dwehselei tik patihkami irr,
fâ kahdam behrninam, kas irr apsehdees us mah-
tes flehpya, un peeglandahs flahp pe mahtes kruhts,
pee mahtes mihta waidfina, pee mahtes saldahn
luhpinahm. Tur irr tas filtajs flehpis, fur nah-
wes aufstums pahz zilweku wairs ne nahk, fur
tahs aztinahs, fo zilweku rohka scheid us nahwes
gultu bija aisspeeduse kohpâ, fur ta mutte, fo zil-
weka rohka scheid bija kohpâ fasspeeduse — fur
schihz aztinahs un schi mutte atkal dabbu atwehr-
tees; fur tas gaischums tahm azzim ne zehrt eek-
schâ us to, lai ta bals ar raudafchanu eekleedsahs
jeb eebtaujahs, fâ scheitan semmes wirsü irr bi-
jis, fur turprettim schihz azzis atwehruschahs
un eeraudsijuschahs tohs, fo tee ar affarahm irr
apraudajuschi semmes wirsü, to firdi eepreezina tâ,
fa tahs luhpas ar gawileschanu gawile un ar
lihgsnibu lihgsnojahs, fur no dauds pusschm teem
us winnu fauli aigabjuscheem tas preezas wahrds
atfkann: Nahzeet schurp pee mannim, mans miht-
lafajs un manna mihtaka! — Ak! kas warr fa-
redseschanahs preekus isstahstiht, ar fo tee faredsahs,
kas eeksch mihtlestibas irr schlihruschees! Jaw loh-

pi preezajahs ar ne-isteizamu preeku saredejesuschees!
 Woi ne kad ne effi redsejis, ar kahdu preeku sirgs
 eesweedsahs un ar kahdu steigschanu winsch skub=
 binajahs teem wesumeem pakkat skreet, kas tam
 papreekschu gabjuschi? ar kahdu gaudoschanu winsch
 sweeds, ja winna azzim pirmee brauzeji nosuddu=
 schees, un ar kahdu preeku winsch sweeds, kad winsch
 tohs irr panahzis? Praffi, kahdi tee preeki irr bi=
 juschi, ja kahds karra-wihrs ilgus gaddus karra=
 deenesta bijis, ja winsch par scheem gaddeem, kaut
 grahmatas raddeem gan laidis, ne kahdu sinnu
 no teem naw atdabbujis atpakkat, ja winsch farou
 tehrou un mahti irr apraudajis, ka tabdus, kam
 newaid wairs, ka aukstas rohziņas, kas winna
 waidsin wairs ne dabbuhs noglaudiht, ka ais=
 speestas aztinas, kas winna waigu wairs ne dab=
 buhs redseht, ka aisrittuschas austinas, kas win=
 na balsi wairs ne dabbuhs dsirdeht, ja winsch ka
 mirruschus tohs irr apraudajis, bet tad atkal par
 zeltu nahkdams irr dohmajis: Deems warr scheblig
 buht, Deems eespehj leelas leetas; kas sinn, kas
 sinn, woi tee wehl ne buhs dsihwotaji—? Ja winsch
 ar tabdahm dohmahm kuldamees farou tahlu zeltu
 irr nahzis, praffi winnam, ka tam ap sirds bijis?
 Un — winsch warr buht usees un atraddihs wahr=
 dus, ar ko tewim to isstahstiht. Bet praffi win=
 nam wehl, ka tam ap sirdi irr bijis, kad winsch
 is tahlehm irr eeraudsijis farwas mahjas, kad winsch
 pee tahm peenahzis klahtu, peelizzis rohkas pee
 namma durwim, kad winsch, atwehrihs tahs dur=
 wis, eeraudsijis kahdu wezzeni sehsham faktina un
 tuhdat farou mahti pasinnis, usnehmis tohs wahr=
 dus fazziht: Memmin mihla, woi juhs wehl dsih=
 wojeet? un schi balsz wezzenei sirdi eekustinajust
 us bihjaschanu un preekeem, un winna dehlu ap=

fampuse eekleegusees: *Al! Deews!* Kur tu effi atnahzis, mans dehlinfch mihtajs! *Prassi* winnam, kà tad tam bijis firds-weetinâ — un tam ne buhs zitta wallodina, kà ta preeku affarina, kas tam eespeedisees azzis eekschâ, tewim to wiffu isstahstidama. *Zilweks*, us tahdu preeku to taisnu eeleek to mihtu zilweku fahrzinâ eekschâ, un kad es ar engelu mehlehem runnatu, ir tad scho preeku tewim ne warretu isflaweht, ar ko tee preezajahs, sanahkufchi tai fapulzinafchanâ, tai draudsibâ to fwehtu, kas tam *Rungam* dsihwojufchi un tam *Rungam* irr mirrufchi.

Uhbraäms irr peepulzinahs saweem laudim ta labb, ka winsch tif pasemmigi, fkaidri, gohdigi irr staigajis preefch ta *Runga*; ta labb, ka winsch, eeksch behdu karstuma pahrbaudihts, ne irr atrastis par weeglu, turprettim finags kà tihrajs fudrabs un selts preefch ta *Runga*; talabb, ka winsch ne irr faudsejis schkirtees ir no pascha sawa weenpeedsimmuscha dehla; ta *Runga*, sawa *Deewa*, labbad; ka winsch tad wiffu irr turrejis par neeku, to atmest no sewim nobst, kad tas *Rungs* to praf-fija, — ta labb *Uhbraäms* irr peepulzinahs tai draudsibai to fwehtu. — *Zilweka* dwehfele, tewim nu irr eeksch schahm apzerrefchanahm pahr *Uhbraämu* preefchâ likts ar dauds wahrdeem un lihdsibahm un peerahdischanahm, kà tas tizzigajs un *deewa=bihjigajs* *Uhbraäms* irr eenahzis schinnî preeka=weetâ. Ne nizzini schihs mahzibas, ne laid' tabs par sawu galwu pahri! *Al!* lai es ne esmu welti publejis sawu galwinu un sawu spalwinu, tewim to wiffu farakstidams, kà *Uhbraäms* dsihwojis un turrejees, tad — tad mehs ar preeku faredsefimees tai fapulzinafchanâ to fwehtu. —

Uß to lai Deewß nahf palihgâ tewim un man-
nim. Amen. W. P.

Dseefma behdu laifâ.

Meld. Kas Deewam debbests leef walddiht 2c.

1. Uß tew, af Deewß, es behdâs sauзу,
Man zittur palihgß ne rohnahß,
Es ismissuschâ prahtâ sauзу,
Un firdß eeksch fewis nomohzahß;
Nahz' mannim, Kungß, par palihgu,
Ne pamett' manni atstahstu.
2. Uk! manna firdß nu behdas dsemde,
Kas weenumehr wehl wairojahß,
Ne weens irr, kas man tohs norende,
Kas darra, ka tahß mittejahß.
Uk Deewß, es tewis peesauзу,
Nahz', luhdsohß, man par palihgu.
3. Tu gan tahß wainas warri dseedeht,
Kas mannu firdi eewaino,
Tu warri list man wairß ne beedeht,
Tu, kas ikkatru aplaimo;
Es luhdsohß, Kungß, darr' tu ar man,
Kâ labbi tu to sinni gan.
4. Ja tas irr labß un tew patihkams,
Ko luhdsohß es, tad sinnu gan,
Tu, Kungß, kas katram dewigs teizams,
Schihß behdas ne atstahfi man,
Bet mannim lihdscht pasteigfi
Un mannuß skauguß apfaukfi.
5. Bet ja es tē, Kungß, aplam waldohß
Un nepareift zerreju,
Tad darri, luhdsams, ka es waldohß,
Un turpmaß wairß ne wehleju
To notift, ko naw lizzis Deewß,
Kas katram spreedis sawu teef'.
6. Bet redsi, Zehwß, preeksch tawahm kahjahm
Es tawß wahischß behrnusch semmojohß,
Un luhdsohß, palihdfi man wahjam,
Leez' notift, ar ko wehlejohß
Pehz taweem wahrdeem dsihwoht schein,
Un meerâ sawas deenas beigt.

66.

Brihw drikkcht. No Widsemmes General-gubernementes pusses:
Dr. C. E. Napier'sky.